

Verslag Werkbezoek aan Importeurs van Surinaamse groenten in Den Haag

Op donderdag 8 juni jl. werd i.s.m. PPO Lelystad, t.b.v. het project Surituin, een werkbezoek gebracht aan importeurs in Den Haag met als doel de kwaliteit van groenten afkomstig uit Suriname te observeren en gesprekken te voeren over huidige ontwikkelingen.

Wegens gebrek aan tijd zijn er drie van de 4 importeurs aan wie een bezoek gepland was, bezocht. Er waren tevens bezoeken gepland aan supermarkten (Jumbo's) die Surinaamse groenten afzetten. Uiteindelijk is er maar 1 supermarkt bezocht en helaas was de verantwoordelijke voor de groenten afdeling niet aanwezig. De meeste groenten waren ook reeds verkocht. Alleen boulanger was verkrijgbaar; weliswaar van slechte kwaliteit en tegen een hogere prijs dan andere geïmporteerde groentesoorten.

BEL IMPEX

- Importeur/ wholesaler/ retailer dhr. René Rozenman
- Levert aan grote bedrijven.
- Surinaamse groenten geen specialiteit, maar extraatje wanneer de vraag groot is.

Nb. Grote bedrijven zoals Albert Heijn willen Oosterse groente gaan promoten en hebben daarvoor Bel Impex ingeschakeld, dus in de toekomst bestaat er een mogelijkheid dat Surinaamse groenten een betere plaats krijgen binnen het assortiment.

- Surinaamse producten die net afgeleverd waren en geobserveerd konden worden: antroewa, oker (in netten) en sopropo (in kartonnen dozen) (afkomstig van importeur S. Dassasingh). Uit de dozen sopropo waren een aantal beschadigd en half rijpe vruchten te observeren, in vergelijking met sopropo uit St. Domingo die daar reeds een tijdje lag.
- Bel Impex bezit eigen bedrijf in de Dominicaanse Republiek en kan daardoor de keten beter beheeren door:
 1. de producten bij aflevering na de oogst direct te koelen,
 2. de koeling vind verder plaats naar de luchthaven toe en ook op de luchthaven,
 3. in het vliegtuig en bij aankomst worden de producten tevens gekoeld.
 4. de verpakking is tevens onder hun beheer (temperatuur verpakkingshal ≈ 10 °C.).
- Importeert kruiden en andere producten die in de Dominicaanse Republiek niet geteeld worden uit Thailand.
- Verpakt producten die in Nederland zelf zijn geproduceerd, onder welke ook de Surinaamse pepers.

Enkele opmerkingen van dhr. Rozenman t.a.v. de import van Surinaamse groenten:

- vrachttarieven zijn hoog,
- de kwaliteit is slecht voor zo'n duur product,
- behalve de Dominicaanse Republiek, hebben andere landen zoals Thailand voorsprong op Suriname doordat hun producten reeds verpakt aankomen.
- Het gewas oker heeft de meeste kansen.
- Certificatie is heel erg belangrijk voor "tracing en tracking"; vooral EUREPGAP voor de Europese markt.
- Markthandelaren (Toko houders) zijn goedkoper en letten niet op kwaliteit; vormen wel concurrentie, maar stimuleren geen kwaliteitsverbetering.
- Verpakkingen met Surinaamse groenten zijn niet uniform, vooral niet in grootte, wat voor stagnatie zorgt bij het wegen.

Nb. Bel Impex teelt tegenwoordig in de Dominicaanse Republiek de Surinaamse antroewa van uitstekende kwaliteit. Dhr Rozenman geeft aan dat het ongeveer 5 jaar heeft geduurd voordat het gewas optimaal produceerde.

NOEPA IMPEX

- Dhr. Nahoe importeur van een aantal Surinaamse producten w.o. groente, fruit en kruiden (ketjap, sieuw, pindasambel, etc.)
- Maakt geld voor producten vooraf over en verkoopt daarna vers product vaker ongezien aan uitsluitend tokos.
- Importeert ongeveer 5 ton per week over 5 vluchten en over het algemeen van de exportbedrijven Gopex en M.N Food Export.
- Geobserveerde verse producten uit Suriname: suikerriet, advokaat, broodvrucht, maripa, manja, tayerblad, antroewa, peper en boulanger.
- In Nederland geteelde gewassen: antroewa, tayerblad en peper.
- Er worden vooralsnog om gekeerde gebruikte dozen gebruikt.
- De dozen zijn voorzien van een stempel met de gegevens (naam, adres en telefoon nummer) van het bedrijf van waar zij afkomstig zijn; op enkelen (afk. Van M.N. Food Export) was ook de naam van de producent aangegeven.
- Het bedrijf beschikt over twee aparte koelcellen die op 5 °C zijn gesteld.

Opmerkingen van dhr. Nahoe:

- Hij geeft aan dat er in totaal 5 grote importeurs van Surinaamse groenten zijn.
- Afhandelingskosten in Suriname zijn enorm hoog: voor meer dan 2500kg zijn de afhandelingskosten € 0.65 per kg, terwijl het vracht tarief per kg gelijk is aan € 0.75. Dit geeft een totaal bedrag van € 1.39 per kg Surinaamsproduct.
- Per 1 oktober zal Martin air ook de route Paramaribo-Nederland vliegen en zij vragen geen afhandelingskosten.
- In Nederland wordt er tegenwoordig kouseband, boulanger, antroewa, peper en tayerblad geteeld. Het verschil in smaak en consistency is waarschijnlijk alleen door groepen in Amsterdam herkenbaar. Voor de mensen in m.n. Den Haag en Rotterdam maakt het niet veel uit.
- In de toekomst zal er waarschijnlijk alleen sim en oker uit Suriname geïmporteerd worden.
- Tegenwoordig worden oker en kouseband in netten verpakt.
- Na geruime tijd vertrekken van informatie is het enige dat veranderd is, de stempel op de dozen voor de traceerbaarheid, hetgene voor hem niet van belang is. Volgens dhr. Nahoe zouden er op de luchthaven in Suriname personen moeten zijn die ervoor moeten zorgen dat exporteurs geen producten van slechte kwaliteit leveren; deze producten zouden bij de afhandeling geweigerd moeten worden.

AMAR IMPORT EXPORT

Tijdens het bezoek bij dhr. A. Singh bestond de mogelijkheid om een lading groente die net uit Suriname kwam en afgeleverd zou worden vanuit Schiphol, te observeren.

Observaties:

- De lading bedroeg ongeveer 1.5 ton en bestond uit sopropo, boulanger, antroewa, sim, madam jeanet peper en oker, welke afkomstig was van de exporteur Ibrahim.
- De retailers stonden reeds voor aankomst te wachten, waardoor een groot deel gelijk verkocht was.

- De groenten waren verpakt in kartonnen dozen waarvan de hoeken en zijvlakken doorgezakt waren, vanwege het opstapelen in de pellets.
- Kwaliteit producten:
 1. Sopropo: enkelen vruchten met gele (rijpe) uiteinden, beschadigd, onvolledig ontwikkeld (niet oogstrijp) en er waren een paar van een licht- groene variëteit tussen (volgens de afnemers is er hier geen vraag naar.)
 2. Oker: halfbruine vruchten en bepaalde vertoonden zwarte vlekken (schimmels); het product was erg warm en volgens de importeur wordt het bruiner zou hij die daarna in de koeling doen.
 3. Boulanger: sommige vruchten waren zacht en in bepaald dozen waren de vruchten haast helemaal groen.
 4. Sim: vrij uniforme kleur, maar erg warm.
 5. Peper: beschadigde vruchten, enkelen overrijp en met zwarte vlekken.

Producten van uitstekende kwaliteit uit o.a. Jordanië die een bedreiging kunnen vormen voor de Surinaamse producten:

- Oker; donkergroen en klein, in heel luchtige plastieke kistjes verpakt.
- Klaroen,
- Agomawiri,
- Stekelige sopropo
- Manja's (verpakt in gewaxte kartonnen dozen)

Algemene opmerkingen van dhr. Amar:

- Hij ziet het nut niet meer in van proeven voor het toetsen van verschillende verpakkingen, wanneer volgens hem is gebleken dat de kartonnen dozen, ook na verbeterd te zijn, niet deugen. Dit vanwege het feit dat ze nat worden en daardoor gaan inzakken.
- Gewaxte kartonnendozen zijn beter dan ongewaxte, maar zijn binnenkort niet meer toegestaan, vanwege het feit dat ze niet recyclebaar zijn.
- Prijs voor afhandelingskosten op Zanderij bedraagt: € 0,70 per 30 ton, € 0.90 tussen 1 en 3 ton en € voor 1 ton vracht. De vrachtkosten bedragen € 0.85 per kg; wat aangeeft dat de afhandlingskosten, die slechts het wegen en afstempelen inhouden, erg hoog liggen.
- De prijs voor het bewaren van producten in de koelunit op Zanderij is ook enorm hoog. Volgens dhr. Amar is de koelunit uit fondsen gebouwd en toch wil men de kosten berekenen aan de hand van de gehele investering.

Nb. Amar Import en export is i.s.m. partners in Suriname reeds een tijdje bezig met de bouw van een fabriek voor piepschuimdozen te Highway. Hij geeft aan dat deze naar alle waarschijnlijkheid in juli af zal zijn. De dozen zullen dan inclusief koelelementen worden geleverd en gebruikt voor het verpakken van alle naar Nederland geëxporteerde groenten, inclusief kouseband.

Er wordt ook aangegeven dat Dhr. I. Poerschke, die al geruime tijd als consultant optreedt, verantwoordelijk zal zijn voor scholing van de arbeiders i.s.m. het Ministerie van LVV, voor wat betreft de oogst en gewasverzorging. Men wil daardoor een goede ketenbeheersing bewerkstelligen.

Conclusies van het bezoek:

1. De export van Surinaamse groente naar Nederland wordt bedreigd met een sterke concurrentie van andere landen die bewust dezelfde gewassen telen en investeren in goede kwaliteit met een efficiënte keten beheer.
2. Alhoewel er nu een nieuwe generatie Surinamers in Nederland vertoeft, is er nog genoeg vraag naar Surinaamse groente. Dit verschilt weliswaar per stad.
3. Kosten: vergeleken met andere landen zoals de Dominicaanse Republiek en Jordanië zijn totale kosten voor import van groenten uit Suriname veel duurder. Bij de normale vrachtkosten worden ook de afhandelingskosten per kg produkt opgeteld, die bijna even hoog zijn als de vrachtkosten zelf.
Aangegeven wordt dat Martin air binnenkort ook de route Paramaribo- Nederland zal vliegen en dat die reeds contact gemaakt heeft met de importeurs, waarbij ook is doorgegeven dat de afhandelingskosten bij hun niet gelden.
4. De kwaliteit van Surinaamse groenten is heel erg slecht vergeleken met producten uit andere landen. Het is een noodzaak dat dit in acht genomen wordt, willen wij de markt blijven behouden. Personen die het verschil niet kennen, kiezen voor kwaliteit.
5. Gewassen zoals oker en sim hebben grote kansen; de Surinaamse oker variëteit wordt evenals sim nog nergens anders geteeld.
6. Er zijn problemen voor wat jaarrond toevoer van Surinaamse groenten betreft. Voor bepaalde groente- gewassen zoals antroewa, is de vraag vaker groter dan het aanbod. Voor wat kouseband betreft, is er vaker helemaal geen aanbod terwijl er wel vraag is.

G. E. del Prado
Juni 2006

Distributie: ODLOAV/Groente-ond/T710